

2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. №5076-VI. *Голос України*. 2012. №148-149.
3. Адвокатська етика: навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Н. М. Бакаянова, І. О. Кісліцина. Одеса: Фенікс. 2020. 127 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/>
4. Гегель Г. В. Ф. *Философия права*. / Пер. с нем.: Ред. и сост. Д. А. Керимов и В. С. Нерсисянц; Авт. вступ. ст. и примеч. В. С. Нерсисянц. М.: Мысль, 1990. 524 с.
5. Вовк Д. О. *Право і релігія: загальнотеоретичні проблеми співвідношення: моногр.* Х. 2009. 224 с.

Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.

Куліченко Аліна Василівна

*студентка І- го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ НОТАРІУСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Запровадження воєнного стану внесло певні корективи в діяльність держави. Певні функції та обов'язки посадових осіб, зокрема юридичних професій було змінено, призупинено або ж запроваджено інший алгоритм дій. В основному модифіковано організацію роботи органів. Зміни торкнулися і нотаріату України.

Аналіз нормативно-правової бази дозволяє виділити певні особливості роботи в роботі нотаріуса в період воєнного часу. Слід зазначити, що на тимчасово окупованих територіях нотаріуси не можуть здійснювати свої повноваження.

Наразі нотаріуси мають деякі обмеження та певні заборони щодо вчинення нотаріальних дій. Одними з них є такі:

- 1) усі незавершені нотаріальні дії, що стосувалися фізичних чи юридичних осіб які проживають у Російській Федерації не допускається до розгляду чи винесення будь- яких рішень чи подальшого розвитку;
- 2) при зверненні фізичної чи юридичної особи, що проживає на території Росії, є її громадянином або має акціонерну частку в бізнесі країни – агресора на Україні 10 та більше відсотків

нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії. Це обмеження діє до прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, та не поширюється на нотаріальні дії із засвідчення справжності підпису на заяві про вихід з громадянства Російської Федерації;

- 3) дозвіл на виїзд за кордон дітей строком до 3 місяців тепер не потребує підпису та печатки нотаріуса чи інших елементів;
- 4) приватні нотаріуси мають протягом 2 днів послати заяву до відділення Нотаріальної палати України про фактичне виконання ним обов'язків на робочому місці;
- 5) якщо існує загроза неправомірного вилучення чи втрати печатки нотаріуса або спеціальних бланків нотаріальних документів вони підлягають негайному знищенню. При цьому можлива і передача даних атрибутів між нотаріусами;
- 6) внесення змін до державних та єдиних реєстрів нотаріусами визначається за підтвердження підприємством «Національні інформаційні системи»;
- 7) вчинення нотаріальних дій щодо цінного майна нотаріусами, робоче місце (контора) яких розташовано в межах адміністративно-територіальної одиниці, що входить до затвердженого Міністерством юстиції переліку адміністративно-територіальних одиниць, в межах яких припиняється доступ користувачів до єдиних та державних реєстрів, держателем яких є Міністерство юстиції, в умовах воєнного стану, забороняється;
- 8) не вчиняється виконавчий напис на кредитному договорі, який не є нотаріально посвідченим [1].

Усі зміни було запроваджено для забезпечення інформації від несанкціонованих дій. Наразі функціонують лише спадковий реєстр, єдиний реєстр довіреностей, єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів, державний реєстр актів цивільного стану, реєстр аграрних розписок [2].

Наразі неможливо посвідчити договір застави та відчуження, іпотеки. Також неевентуальна видача свідоцтв про набуття права власності. У зв'язку із воєнним станом зупиняється і строк прийняття спадщини.

Щодо бланків, які використовують нотаріуси, то слід зазначити, що наразі вони не обов'язкові. Зокрема це стосується завірення за-

повіту та довіреності, а також підтвердження справжності підпису. У таких документах нотаріус може використовувати білий папір або комп'ютерну техніку з дотриманням деяких вимог. Обов'язково має бути державний герб, назва контори, ініціали нотаріуса та деякі анкетні дані.

Важливим є покладення деяких повноважень нотаріуса на начальників військових формувань. Такими є посвідчення заповіту та довіреності, що склав один із представників військових, правоохоронних органів чи осіб іноземних держав, що залучених для стримування агресії з боку Росії. Після цього командири повинні надіслати папери до відповідного правоохоронного органу до Міністерства юстиції України або його територіального органу для подальшого завірення нотаріусом.

Таким чином, в діяльності нотаріусів останнім часом відбулись певні зміни. Такі особливості роботи нотаріусів були вимушеним рішенням з дня оголошення воєнного стану в Україні. Спрямовані вони на забезпечення загального моніторингу роботи нотаріусів та допомоги громадянам у нагальних питаннях. Дані обмеження та особливості роботи будуть діяти протягом усього часу воєнного стану та ще протягом місяця з дня його припинення.

Список використаних джерел

1. Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету міністрів України від 28.02.2022 р. № 164. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/164-2022-%D0%BF>
2. Васильєва Д. Робота нотаріусів під час воєнного стану: ключові зміни: вебсайт. URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/robota-notariusiv-pid-chas-voennogo-stanu-klyuchovi-zmini.html>

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Кісліцина І. О.